

Patetiskt påstå att huvudmannen inget gör åt läkemedelsutbildningen!

II Som ordförande i en av landets läkemedelskommittéer förundras jag över att en vanligtvis välunderrättad kollega som Eva Nilsson Bågenholm på ledarplats i Läkartidningen 19/2004 fortsätter att som ett mantra upprepa att huvudmannen visar »flagrant avsaknad av vilja« och »inte tar sitt ansvar och betalar för läkarnas kompetensutveckling« etc, underförstått att det bara är läkemedelsindustrin som förstår behovet och ställer upp med utbildning.

Landstingets metoder inte lika exklusiva

Genom mina kontakter med landets alla läkemedelskommittéer vet jag ju att huvudmannen, landstinget, gör en hel del. Men det sker inte alltid med industrins exklusiva metoder, som dessutom vanligen innebär att det är den för-

kätrade huvudmannen som får stå för både ledighet med lön och produktionsbortfall under utbildningen.

Landstingens läkemedelskommittéer har experter, terapigrupper, informationsläkare och informationsapotekare som tillsammans med lokala läkemedelsråd tar fram rekommendationslistor på läkemedel, håller terapiinriktade seminarier, gör besök ute på vårdcentraler och kliniker, informerar via sin läkemedelstidning, tipsar om producentobundna läkemedelswebbplatser, ordnar riktade utbildningar för angelägna områden.

Läkemedelsutbildning allt viktigare

Varje vårdcentral, varje klinik har i sin budget (från huvudmannen) medel för utbildning av medarbetarna, som naturligtvis inte räcker till allt, men som ska

riktas till de områden som är mest angelägna för verksamheten. Läkemedelsutbildning borde vara ett av de mest angelägna områdena, ju mer decentraliserad läkemedelsbudgeten blir. Att denna utbildning måste balansera industrins marknadsföring av läkemedel är lika självklart.

Av den anledningen har vi t ex just startat en ny landstingsfinansierad utbildning, granskad av IPULS, gemensam för verksamhetschefer och ekonomer: Läkemedelsbudgeten – hot eller möjlighet? Finansiär: »Huvudmannen – landstinget«.

Kerstin Hulter Åsberg

*ordförande i Läkemedelskommittén,
Landstinget i Uppsala län
kerstin.hulter.asberg@lul.se*

Replik:

Efterlyses: landsting som erbjuder läkare opartisk utbildning!

II Kerstin Hulter Åsberg förundras över att Läkarförbundet fortsätter kräva att landstingen står för läkarnas utbildning. Om något landsting redan idag tar sitt fulla ansvar och erbjuder anställda läkare producentobunden läkemedelsinformation samt fortbildningsaktiviteter i den omfattning som behövs, vill vi gärna veta det. Våra medlemmar har inte märkt av detta ännu.

Rapport från Socialstyrelsen

Jag önskar verkligen att vi inte skulle behöva upprepa att landstingen inte tar sitt ansvar för läkarnas fortbildning. Men enligt en rapport från Socialstyrelsen före jul står fortfarande läkemedelsindustrin för merparten av fortbildningen på läkemedelsområdet. Och så länge det är fallet kommer Läkarförbundet att jaga huvudmännen. Högt på vår önskelista står mer producentobunden information och utbildning om läkemedelsbehandling – kollegor efterfrågar detta i hög grad.

Behovet måste utgå från verksamheten

Läkares fortbildningsbehov ska diskuteras och planeras tillsammans med ansvarig verksamhetschef. Läkemedelsindustrins utbildningar kan vara en del i fortbildningen, men behovet måste utgå från verksamheten, och de producentobundna utbildningarna borde definitivt vara i majoritet.

Att arbetsgivaren står för alla kostnader, oavsett utbildningsarrangör, borde

vara en självklarhet i en kunskapsintensiv verksamhet.

Alternativ utbildning innan man förbjuder

Många landsting arbetar idag för att ta bort all industrifinansierad utbildning för läkare. Detta görs innan behovet av och tillgången på annan utbildning är klarlagt. Huvudmannen måste visa att man kan erbjuda alternativ innan man förbjuder någon utbildning. För patienternas skull får inte all fortbildningsverksamhet avstanna, den medicinska utvecklingen går snabbt och läkarkåren är angelägen om att hålla sig uppdaterad för att kunna bedriva bästa möjliga medicinska vård.

Dags ta fram nationell läkemedelslista

Läkemedelskommittéerna har en viktig roll i att ta fram producentobunden information och utbildning. Många kommittéer är aktiva, men alltför mycket tid

ägnas idag åt att göra egna listor istället för att ta fram producentobundna utbildningar. Det är dags för en nationell lista så att de lokala kommittéerna kan lägga mer tid på utbildning för kollegorna. Det finns hög kompetens i kommittéerna och den kan användas bättre.

Det är mycket bra att man i Uppsala startat en landstingsfinansierad utbildning, men en utbildning räcker inte och speciellt inte om den bara riktas till verksamhetschefer.

Jag ser fram emot att landstingen och kommittéerna intensifierar sitt arbete med fortbildningsaktiviteter till läkarkåren. En stilla förhoppning är att landstingen en dag tävlar om att vara bästa arbetsgivare!

Eva Nilsson Bågenholm

*förste vice ordförande,
Sveriges läkarförbund
eva.nb@swipnet.se*

Är läkare (och andra forskare) tvingade till en viss grad av hybris?

II Den medicinske rådgivaren i Västra Götalandsregionen Christer Enkvist har varit på riksstämman 2003 och konstaterar nu i sin krönika att »Läkarkåren lider inte så sällan av hybris« (LT 7/2004, sidan 586). Han »bevisar« sin generaliserande hypotes (»Alla skall ju visa ...« och »Alla känner ...«) genom att refere-

ra två (säger två) föredrag, där slutsatserna inte höll måttet när han granskade dem med sina argusögon. (Argos var i den grekiska mytologin en jätte med hundra ögon, som aldrig sov samtidigt.)

Här glömmes Enkvist allt om Sir Karl Popper och hans vita svanar, när han pådyvlar läkarkåren en allvarlig karaktärs-